

ЮРИСТ АХБОРОТНОМАСИ

ВЕСТНИК ЮРИСТА * LAWYER HERALD

ҲУҚУҚИЙ, ИЖТИМОИЙ, ИЛМИЙ-АМАЛИЙ ЖУРНАЛ

CYBERLENINKA

НАУЧНАЯ ЭЛЕКТРОННАЯ
БИБЛИОТЕКА
LIBRARY.RU

ISSN 2181-9416

Doi Journal 10.26739/2181-9416

ЮРИСТ АХБОРОТНОМАСИ

2 СОН, 1 ЖИЛД

ВЕСТНИК ЮРИСТА

НОМЕР 2, ВЫПУСК 1

LAWYER HERALD

VOLUME 2, ISSUE 1

TOSHKENT-2020

МУНДАРИЖА/СОДЕРЖАНИЕ/CONTENT

ДАВЛАТ ВА ҲУҚУҚ НАЗАРИЯСИ ВА ТАРИХИ. ҲУҚУҚИЙ ТАЪЛИМОТЛАР ТАРИХИ

1.АЗАМОВ Жасурбек Муродович
ҲУҚУҚНИ ҚЎЛЛАШ АМАЛИЁТИ: МУАММО ВА ЕЧИМЛАР.....8

КОНСТИТУЦИЯВИЙ ҲУҚУҚ. МАЪМУРИЙ ҲУҚУҚ. МОЛИЯ ВА БОЖХОНА ҲУҚУҚИ

2.МАМАТОВ Худоёр
ҚОНУН ҲУЖЖАТЛАРИНИ ИЖРОЧИЛАР ВА АҲОЛИГА ЕТКАЗИШ
МЕХАНИЗМЛАРИНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ.....15

ФУҚАРОЛИК ҲУҚУҚИ. ТАДБИРКОРЛИК ҲУҚУҚИ. ОИЛА ҲУҚУҚИ. ХАЛҚАРО ХУСУСИЙ ҲУҚУҚ

3.ИСМАИЛОВА Раъно Шухрат қизи
ДОГОВОР В СИСТЕМЕ МЕЖДУНАРОДНЫХ АВТОМОБИЛЬНЫХ
ПЕРЕВОЗОК ГРУЗОВ.....21

4.ГАНИЕВ Нихолбек Валиевич
ТЕЛЕКОММУНИКАЦИЯ ХИЗМАТЛАРИ СОҲАСИДАГИ
ШАРТНОМАЛАРНИНГ ТИЗИМИ.....30

5.ХАЙРУЛЛАЕВА Дилбар Абдусаматовна
ЧЕТ ДАВЛАТЛАР СУДЛАРИНИНГ ВА АРБИТРАЖЛАРИНИНГ ҲАЛ КИЛУВ
ҚАРОРЛАРИНИ ТАН ОЛИШ ВА ИЖРОГА ҚАРАТИШ ТУШУНЧАСИ ВА
МОҲИЯТИ.....38

6.ZAYNOBIDDINOVA Farangiz Baxtiyor qizi
REFORMS IN THE INVESTMENT LEGISLATION OF UZBEKISTAN.....45

7.ЮЛДАШОВ Абдумумин
ИНТЕЛЛЕКТУАЛ МУЛК БЎЙИЧА МИЛЛИЙ СТРАТЕГИЯЛАРНИНГ
АҲАМИЯТИ ВА БУТУНЖАҲОН ИНТЕЛЛЕКТУАЛ МУЛК
ТАШКИЛОТИНИНГ БУ БОРАДА ТУТГАН ЎРНИ.....53

ФУҚАРОЛИК ПРОЦЕССУАЛ ҲУҚУҚИ. ИҚТИСОДИЙ ПРОЦЕССУАЛ ҲУҚУҚИ. ҲАКАМЛИК ЖАРАЁНИ ВА МЕДИАЦИЯ

8.ЭШИМБЕТОВА Дармон Уразбаевна, МАШКУРОВ Ғайрат Абдужалилович
КОРПОРАТИВ НИЗОЛАР ТААЛЛУҚЛИЛИГИ МЕЗОНЛАРИНИНГ ЎЗИГА
ХОС ЖИҲАТЛАРИ.....60

ЖИНОЯТ ҲУҚУҚИ, ҲУҚУҚБУЗАРЛИКЛАРНИНГ ОЛДИНИ ОЛИШ. КРИМИНОЛОГИЯ. ЖИНОЯТ-ИЖРОИЯ ҲУҚУҚИ

9.ОТАЖОНОВ Абдоржон Анварович, КУШБАКОВ Дилшод Мусурмонкулович
АҚЛИ РАСО ВА НАРОСОЛИК ТУШУНЧАСИ ҲАМДА МЕЗОНЛАРИ,
ШУНИНГДЕК УЛАРНИ ТАРТИБГА СОЛИШГА ДОИР ЖИНОЯТ
ҚОНУНИ НОРМАЛАРИНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ МАСАЛАЛАРИ.....73

10.АЛИЕВ Шухрат Хасанович, ҚАРШИЕВ Фуломжон Сайфуллаевич
ОИЛАДА ЁШЛАР ЖИНОЯТЧИЛИГИНИНГ ОЛДИНИ ОЛИШ
ЙЎНАЛИШЛАРИ.....87

**ЖИНОЯТ ПРОЦЕССИ. КРИМИНАЛИСТИКА, ТЕЗКОР-ҚИДИРУВ ҲУҚУҚ
ВА СУД ЭКСПЕРТИЗАСИ**

**11.РАЖАБОВ Бахтиёр Алмахматович, АБДУҚОДИРОВ Фарходжон Фахритдин
ўғли**

ЖИНОЯТ ПРОЦЕССИДА ИСБОТ ҚИЛИШНИНГ ИШТИРОКЧИЛАРИ.....94

12.ХАСАНОВ Шавкатбек Хайбатуллаевич

СУД ЭКСПЕРТЛАРИНИНГ ПРОФИЛАКТИК ФАОЛИЯТИ.....102

ХАЛҚАРО ҲУҚУҚ ВА ИНСОН ҲУҚУҚЛАРИ

13.САИДОВА Лола Абдувахидовна

ЖАҲОН ГЕНДЕР ТАРИХИГА БИР НАЗАР ВА ЎЗБЕКИСТОНДА ГЕНДЕР
СИЁСАТИНИНГ ҲУҚУҚИЙ АСОСЛАРИ.....110

14.ОЧИЛОВ Бехзод Эргашович

ГЕНЕЗИС И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ СУВЕРЕНИТЕТА И
МЕЖДУНАРОДНОЙ ПРАВОСУБЪЕКТНОСТИ РЕСПУБЛИКИ
УЗБЕКИСТАН (ТЕОРЕТИКО-ПРИКЛАДНОЙ АНАЛИЗ).....119

ЮРИДИК ХИЗМАТ, АДВОКАТУРА, НОТАРИАТ

15.ИСРОИЛОВ Боҳодир Ибрагимович

НОТАРИАЛ ФАОЛИЯТНИ СОЛИҚҚА ТОРТИШНИНГ ЎЗИГА ХОС
ХУСУСИЯТЛАРИ.....133

ҲУҚУҚИЙ АМАЛИЁТ ВА ХОРИЖИЙ ТАЖРИБА

16.ТОШҚУЛОВ Журабой Ўринбоевич, УМИДУЛЛАЕВ Қахрамон Усманович

ҲУДУДЛАРНИНГ ИЖТИМОИЙ-ИҚТИСОДИЙ РИВОЖЛАНИШИНИ
РЕЙТИНГ БАҲОЛАШНИНГ МУҲИМ ЖИҲАТЛАРИ.....141

17.ERKABAЕVA Shakhnoza Ikromjonovna

THE LEGAL STATUS OF PARTNERSHIPS IN SEVERAL DEVELOPED
COUNTRIES AND THE LIABILITY ISSUES IN PARTNERSHIPS.....149

ЮРИСТ АХБОРОТНОМАСИ ВЕСТНИК ЮРИСТА LAWYER HERALD

КОНСТИТУЦИЯВИЙ ҲУҚУҚ. МАЪМУРИЙ ҲУҚУҚ. МОЛИЯ ВА БОЖХОНА ҲУҚУҚИ

МАМАТОВ Худоёр,
Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги қошидаги Юристар
малакасини ошириш маркази профессори,
юримдик фанлар доктори, профессор
E-mail: x_mamatov@mail.ru

ҚОНУН ҲУЖЖАТЛАРИНИ ИЖРОЧИЛАР ВА АҲОЛИГА ЕТКАЗИШ МЕХАНИЗМЛАРИНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ

For citation (иқтибос келтириш учун, для цитирования): МАМАТОВ Х.
ҚОНУН ҲУЖЖАТЛАРИНИ ИЖРОЧИЛАР ВА АҲОЛИГА ЕТКАЗИШ
МЕХАНИЗМЛАРИНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ // Юрист ахборотномаси -
Вестник юриста - Lawyer herald. № 2 (2020), Б.15-20.

 №2 (2020) DOI <http://dx.doi.org/10.26739/2181-9416-2020-2-2>

АННОТАЦИЯ

Мақолада қонун ҳужжатларини қабул қилиш, уларни ижрочиларга ва аҳолига етказишнинг ҳозирги ҳолати, ҳуқуқий механизмлари, афзалликлари ва мавжуд муаммолар, бу борадаги хорижий тажриба, тарихий жараёнлар, бу борадаги давлат сиёсатини амалга ошириш йўллари таҳлил қилинган. Аҳолининг ҳуқуқий маданиятини юксалтиришда қонун ҳужжатларининг тутган ўрни, ҳуқуқий нормаларни аҳолига содда тилда тушунтириш ишларини янада кенгайтириш, олимлар ва мутахассисларнинг норматив ҳуқуқий ҳужжатларга берадиган шарҳлари, изоҳларини оммавий ахборот воситаларида кенг ёритиш, қонун ҳужжатларидаги бўшлиқларни тўлдириш масалалари юзасидан илмий асосланган таклифлар билдирилган.

Калит сўзлар: Конституция, норматив-ҳуқуқий ҳужжат, ҳуқуқий ахборот, ҳуқуқий маданият, ҳуқуқий таълим, инсон ҳуқуқлари, ҳуқуқий тарғибот, ҳуқуқий тарбия.

МАМАТОВ Худоёр,
Профессор Центра повышения квалификации юристов при Министерстве
юстиции Республики Узбекистан, доктор юридических наук, профессор
E-mail: x_mamatov@mail.ru

СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ МЕХАНИЗМОВ ДОВЕДЕНИЯ НОРМАТИВНЫХ АКТОВ ИСПОЛНИТЕЛЯМ И НАСЕЛЕНИЮ

АННОТАЦИЯ

В статье представлен подробный анализ современного состояния принятия законодательства, его распространения исполнителям и общественности, правовых механизмов, их преимуществ и существующих проблем, зарубежного опыта, исторических процессов в этой области. Предоставлены научно-обоснованные предложения по заполнению существующих правовых пробелов в распространении законодательства исполнителям и общественности, дальнейшему расширению работы по разъяснению населению норм законодательства доступным языком, при более широком использовании средств массовой информации, широкое освещение в СМИ официальных и неофициальных комментариев ученых и специалистов в области нормативно-правовых актов, связанных с развитием правовой культуры населения и граждан.

Ключевые слова: Конституция, нормативно-правовой документ, правовая информация, правовая культура, правовое воспитание, права человека, правовая защита, правовое воспитание.

MAMATOV Khudoyor,

Professor of the Lawyers' Training Center under the Ministry of Justice of the Republic of Uzbekistan, Doctor of Law Sciences, Professor

E-mail: x_mamatov@mail.ru

IMPROVEMENT OF MECHANISMS FOR CONDUCTING REGULATORY ACTS TO EXECUTORS AND POPULATION

ANNOTATION

This article provides a detailed analysis of the current state of adoption of legislation, its dissemination to executors and the public, legal mechanisms, their advantages and existing problems, foreign experience, historical processes in this area. Scientifically substantiated proposals have been made to fill the existing legal gaps in disseminating legislation to executors and the public, to further expand work on explaining legislation to the population in an accessible language, with wider use of the media, widespread media coverage of official and unofficial comments by scientists and experts in the field of regulatory -legal acts related to the development of the legal culture of the population and citizens.

Keywords: Constitution, regulatory document, legal information, legal culture, legal education, human rights, legal protection, legal education.

Халқнинг ҳуқуқий билимини ошириш, жамиятда ҳуқуқий маданиятни юксалтириш демократик давлат ва эркин фуқаролик жамиятини қуришнинг муҳим шартларидан бири ҳисобланади. Мамлакатимизда бу масала давлат сиёсати даражасига кўтарилган бўлиб, ўтган давр мобайнида қабул қилинаётган қонун ҳужжатларини кенг халқ оmmasи ва ижрочиларга содда ҳамда раvon тилда етказиш, бу йўналишда ҳуқуқий-маърифий тадбирлар кўламини кенгайтиришни тизимли равишда ривожлантиришнинг ташкилий-ҳуқуқий асослари яратилди.

Президенти Шавкат Мирзиёевнинг 2017 йил 7 февралдаги фармони билан қабул қилинган "2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини

ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегияси" барча йўналишдаги ислохотларимизда дастурамал бўлиб хизмат қилапти. Ислохотларнинг асосий моҳияти эса - аҳолининг турмуш тарзи ва ҳаёт сифатини тубдан яхшилаш, жамиятда ҳуқуқий онг ва маданиятни юксалтириш, Ўзбекистонни юксак тараққий этган давлатлар қаторига олиб чиқишни кўзда тутади.

Тарихга назар ташлайдиган бўлсак, қадим замонлардан жамият аъзоларининг ҳуқуқий саводхонлиги ва ҳуқуқий маданиятини ошириш масалалари давлат ва жамият тараққиётида ниҳоятда муҳим аҳамият касб этиб келган. Шарқда ҳуқуқий тарбияга аввало, зардуштийларнинг улуг китоби бўлган "Авесто"да жиддий эътибор қаратилган бўлса, кейинчалик ислом дини кириб келгач ҳадисшунос ва фикҳшунос олимларимиз бу долзарб масалани доимий равишда такомиллаштириб борилишига ўз ҳиссаларини қўшганлар. Буюк мутафаккирлар Абу Райҳон Берунийнинг "Ҳиндистон", Бурхониддин Марғинонийнинг "Ҳидоя", Абу Наср Фаробийнинг "Фозил одамлар шаҳри" асарларида ҳуқуқий тарбиянинг юксалтирилиб борилишига алоҳида эътибор қаратилади. Жумладан, Абу Наср Фаробийнинг ўғитларига кўра, фозил одамлар шаҳри аҳолиси амал қилиши лозим бўлган муҳим қоидалардан бири, қонунларни билиш ва унга итоат этишдир [1].

Олимларнинг тадқиқотларида қайд этилишича, қадимги Греция ва Римда қонунларни ўргатиш инсоннинг болалик давридан бошланган. Рим давлатида 14 ёшдан кичик бўлган болалар "12 жадвал" Қонунларини ёд олишган. Россия маданий тараққиётида алоҳида ўрин тутадиган Пётр I томонидан тақдим этилган "Россиялик болаларни ёшлик пайтидан баркамолликка эриштириш учун ўқитиш ва меҳнат орқали тарбиялаш" концепциясида барча юридик адабиётларни таржима қилиб ўқитиш ҳақида махсус кўрсатмалар берилган.

Ҳуқуқий тарбия муаммолари Франция, Англия, Италия каби Европа давлатларида, шунингдек АҚШда ҳам давлат миқёсида муҳокама қилиниб, ечимлари топилган. Бунда ҳуқуқий тарбиянинг ёшларга бўлган таъсири фақат ахлоқий бўлиб қолмасдан, бир вақтнинг ўзида катта сиёсий аҳамиятга эга эканлиги назарда тутилган. Масалан, Францияда 1879 йилда жорий этилган мактабларда ахлоқ ва ҳуқуқ қоидаларини ўқитиш "фуқаро", "Ватан", "армия", "қонун", "жамият", "адолат" сўзларининг маъноларини тушунтириб беришдан бошланганлиги илмий манбаларда ўз аксини топган.

Бугун ҳам замонавий демократик ҳуқуқий давлатларнинг ҳаётида ҳуқуқий таълим ва тарбия беришга жиддий эътибор қаратилади. 2003 йил Венада бўлиб ўтган Инсон ҳуқуқлари бўйича иккинчи Жаҳон конференциясида инсон ҳуқуқлари соҳасида таълим бериш масалаларига ҳам жиддий эътибор қаратилди. Демократик ҳуқуқий жамият қуриш кўп жиҳатдан фуқаровий-ҳуқуқий таълим даражасига боғлиқ. БМТ илгари сурган "таълим-демократия асоси", деган даъват эса мактаблар, олий ўқув юртлири, ўқитувчилар ушбу вазифани ҳал этишда алоҳида роль ўйнашидан далолатдир [2].

Мамлакатимизда ҳам мустақилликнинг дастлабки йилларидан бошлаб, фуқароларнинг ҳуқуқий маданиятни юксалтириш ҳуқуқий соҳадаги давлат сиёсатининг устувор йўналишларидан бирига айланган. Хусусан, БМТнинг Инсон ҳуқуқлари соҳаси таълим ўн йиллиги (1995-2004) доирасидаги тавсияларини рўёбга чиқариш асносида юртимизнинг барча таълим масканларида "Инсон ҳуқуқлари" ўқув курси татбиқ этилди.

Бугунги кунда ҳуқуқий билимларни ўқитиш мактабгача тарбия муассасаларидан бошлаб, олий ўқув юртигача бўлган барча босқичларда узвийлиги таъминланган конституциявий-ҳуқуқий таълим тизими яратилган. Унга мувофиқ ёшлар онгига Конституция ва қонунларнинг мазмун-моҳияти, ижтимоий ҳаётдаги амалий

аҳамияти сингдирилиб борилади. Айниқса, Ўзбекистон тараққиётининг янги босқичида бу масалага жиддий эътибор қаратилмоқда. Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев Конституциямиз қабул қилинганининг 24 йиллигига бағишлаб ўтказилган тантанали маросимдаги маърузасида ҳуқуқий тарғибот масаласига алоҳида тўхталиб, қўйидаги фикрларни билдирган эди. "Ҳаммамиз яхши тушунамизки, қонунларни қабул қилиш - бу ишнинг бир қисми, холос. Асосий масала - қонунларнинг мазмун-моҳиятини халқимизга ва масъул ижрочиларга ўз вақтида етказиш, уларнинг ижросини тўғри ташкил этиш ҳамда қонун талабларига қатъий амал қилишни таъминлашдан иборатдир" [3].

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг 2017 йил 8 февралдаги "Қонун ҳужжатларини тарқатиш тизимини тубдан такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги ПҚ-2761-сон қарори бу борадаги давлат сиёсатининг янги бир босқичини бошлаб берди. Ушбу қарор билан норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни тарқатиш тизимини тубдан такомиллаштириш, ижрочилар ва аҳолини қонун ҳужжатларининг моҳияти ва аҳамияти ҳақидаги ҳуқуқий ахборот билан таъминлашнинг сифатини ошириш, ушбу соҳадаги ишларни ташкил этишга принципиал янги ёндашувларни ишлаб чиқиш бўйича қўйидаги муҳим вазифалар белгиланди. Жумладан, вазирлик, давлат қўмиталари, идоралар, хўжалик бошқаруви органлари ва маҳаллий давлат ҳокимияти органлари қабул қилинган норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни, уларга киритилган ўзгартириш ва қўшимчаларни ижрочиларга ўз вақтида етказишни таъминлаш, уларнинг моҳияти ва аҳамиятини тушунтириш, шунингдек тегишли қонун ҳужжатлари матнидан монеликсиз фойдаланиш имконини яратиш ва ўз таркибий ва ҳудудий бўлинмаларида қонун ҳужжатлари нормаларининг бир хилда қўлланилиши устидан доимий назоратни амалга ошириб боришни таъминлаш.

Бундан ташқари, 2017 йилнинг февраль ойидан бошлаб шундай тартиб ўрнатилдики, унга кўра:

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатасига киритилаётган қонун лойиҳалари матнларида тегишли қонунлар қабул қилингандан кейин унинг ижросини ташкил этиш, ижрочиларга етказиш ва аҳоли ўртасида моҳияти ва аҳамиятини тушунтиришни ташкил этишга масъул бўлган аниқ давлат органлари, шу жумладан давлат бошқаруви органлари кўрсатилиши шарт;

ҳужжат назоратни амалга ошириш юклатилган масъул давлат органи ёки ташкилоти, шунингдек, мансабдор шахслар томонидан имзолангандан кейин, уни ижро этиш, ижрочиларга етказиш ҳамда моҳияти ва аҳамиятини аҳоли ўртасида тушунтириш юзасидан чора-тадбирлар режаси тасдиқланади;

норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар имзоланган куни ахборот-таҳлилий материаллари билан бирга (норматив-ҳуқуқий ҳужжатнинг концепцияси баён этилган тушунтириш хати, ўзгартириш ва қўшимчалар тушунтирилган ҳолдаги таққослаш жадвали) қоғоз ва электрон шаклда Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлигига юборилади;

Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги бир кунлик муддатда норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни ва тегишли ахборот-таҳлилий материалларни Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланадиган рўйхат бўйича барча давлат органлари ва ташкилотларига электрон шаклда етказилишини таъминлайди;

давлат органлари ва ташкилотлари норматив-ҳуқуқий ҳужжатларнинг ахборот-таҳлилий материаллари асосида, қабул қилинган қонун ҳужжатларини ижрочиларга етказиш ҳамда моҳияти ва аҳамиятини аҳолига тушунтириш бўйича чора-тадбирлар амалга оширилишини таъминлайди [4].

Шу ўринда давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари олдида турган бир қатор вазифалар тўғрисидаги фикрларни билдириб ўтиш мақсадга мувофиқ.

Биринчидан, бугунги кун ахборот коммуникация технологиялари имкониятидан келиб чиққан ҳолда, ҳуқуқий ахборотни тарқатиш ва ҳуқуқий тарғибот ўтказишнинг амалдаги тизимини танқидий таҳлил қилиш орқали мониторинг қилиб, бу соҳадаги муайян камчиликларни аниқлаш ва унинг ечимини топиш;

иккинчидан, оммавий ахборот воситалари, айниқса, сўнгги йилларда кенг жамоатчиликнинг асосий ахборот олиш манбаига айланган ижтимоий тармоқлар, интернет сайтлари ("uza.uz" "kun.uz", "daryo.uz", "xabar.uz")га материаллар жойлаштириб бориш, Ўзбекистон МТРКнинг теле ва радиоканаллари, шунингдек нодавлат телеканаллар "Sevimli", "ZO'R TV", "Uzreport TV", "Mening yurtim" телеканаллари билан амалий ҳамкорликни кучайтириб, уларда қабул қилинаётган норматив-ҳуқуқий ҳужжатларнинг мазмун-моҳиятини содда тилда, аҳолига тушунарли қилиб очиб берадиган телекўрсатув ва радиоэшиттиришларни доимий равишда эфирга узатиб боришни йўлга қўйиш;

учинчидан, давлат ҳокимияти ва бошқаруви органларининг Матбуот хизматлари расмий веб-сайтларида ёки матбуот органларида ўзларининг соҳаси бўйича янги қабул қилган норматив-ҳуқуқий ҳужжатларга шарҳларни бериб бориш амалиётини кенг йўлга қўйиш;

тўртинчидан, давлат ҳокимияти ва бошқаруви органларида жамоатчилик асосида "Ҳуқуқий тарғибот ва маърифат" гуруҳларини тузиш ва аҳоли билан сайёр учрашувлар, мулоқотлар (онлайн, видеоконференцалоқа, телеграмм, Zoom дастурларидан фойдаланган ҳолда) ўтказишни ташкил этиш амалий аҳамият касб этади.

Ривожланган демократик давлатлар жамият ҳаётига бир назар ташланса, қонунга итоат қилмаган, қонунни менсиммаган кишилар "ижтимоий масъулиятсиз" тоифага киритилиб, ниҳоятда қаттиқ қораланади. Энг муҳими, кўпчилик давлатларда қонунларга бўйсунгани назорат қилиш жамоатчилик назорати орқали амалга оширилади.

Очигини эътироф этиш керакки, қонунларга сўзсиз итоат қилиш масаласини баъзи ўринларда хорижий мамлакатлар тажрибасидан ўрганиш лозим. Агар, кундалик ҳаётимизга чуқур назар ташласак ёки оммавий ахборот воситалари орқали тарқатилаётган маълумотларни таҳлил этадиган бўлсак, аҳолининг ҳуқуқий маданияти билан боғлиқ жиддий муаммолар борлиги кўзга ташланади.

Хулоса қилиб айтганда, юксак ҳуқуқий онг ва ҳуқуқий маданият ҳар бир инсоннинг ҳуқуқий тафаккури юксалишига омил бўлади. Ҳуқуқий тафаккури юксак инсон эса, қонунларга сўзсиз итоат этади. Қонун устуворлигининг амалда таъминланиши эса, жамият ва давлат тараққиётини белгиловчи асосий мезонлардан бири ҳисобланади.

Иқтибослар/Сноски/References

1.Абу Наср Фаробий., "Фозил одамлар шаҳри". "Янги аср авлоди", 2018 йил., 278-бет. (Abu Nasr al-Farabi, "The City of Noble People", "The Generation of the New Century", 2018)

2."Инсон ҳуқуқлари умумжаҳон декларацияси ва Ўзбекистонда инсон ҳуқуқларини ҳимоя қилиш миллий тизими". Тошкент, "Ўзбекистон" нашриёти, 2010 йил. ("Universal Declaration of Human Rights and the National System for the Protection of Human Rights in Uzbekistan", Tashkent, "Uzbekistan" Publishing House, 2010)

3. "Халқ сўзи" газетаси. 2016 йил 8 декабрь. ("Xalq So'zi", December 8, 2016)

4. Ўзбекистон Республикаси Қонун ҳужжатлари маълумотлари миллий базаси "Lex.uz" расмий сайти. (National database of the legislation of the Republic of Uzbekistan Official site "Lex.uz")